

دیدار صمیمانه شاعران با رهبر انقلاب بعد از وقفه‌ای سه‌ساله برگزار می‌شود

وقت قرار سالانه با امین شعر

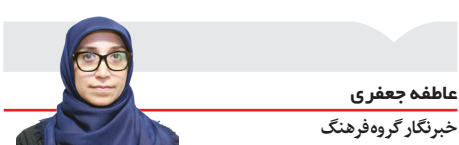
و اولین جلسه در نوروز سال ۶۳ در مشهد برگزار شد و بعد هر سال ادامه داشت؛ البته بعدها این جلسات از مشهد به تهران منتقل شد. اولین جلسات هم توسط آقای عباسعلی براتی‌پور که از شاعران مطرح زمان ماست و آن زمان مسئول جلسات شعر حوزه هنری بود، برگزار می‌شد و دیگر به یک سنت تبدیل شده. زمانی هم از نوروز هر سال به نیمه ماه مبارک رمضان منتقل شده است.»

نیمه‌رمضان سال ۹۸ آخرین دیدار شعرا با رهبر انقلاب بود. شاید هیچ کس فکرش را هم نمی‌کرد که شیوع ویروس کرونا باعث شود این دیدار تا سه سال برگزار نشود. اما نیمه‌رمضان سال ۱۴۰۲ دوباره نوید برگزاری این دیدار خاص رسید و قرار است دوباره «شب قدر شاعران» برگزار شود.

علی اکبر فیاض، غلامحسین یوسفی، رجایی خراسانی و... نیز در جلسات انجمن فرخ شرکت می‌کردند. حالا برسیم به جلساتی که در این سال‌ها برگزار می‌شود، سیدعبدالله حسینی، شاعر و فعال فرهنگی مشهدی که از نفرات اولیه این جلسات در مشهد بوده، درباره شکل‌گیری این جلسات می‌گوید: «این جلسات از سال ۶۳، ۶۴ در مشهد شروع شد. با توجه به علاقه‌ای که آیت‌الله خامنه‌ای به شعر و ادبیات داشتند، از قبل انقلاب با شاعران در مشهد و دیگر شهرها ارتباط داشتند. این ارتباط در دوران ریاست‌جمهوری ایشان نیز ادامه داشت. در آن زمان من به ایشان پیشنهاد دادم که اگر امکانش هست وقتی به مشهد تشریف می‌آورند، دیداری هم با شاعران مشهد داشته باشند. ایشان هم موافقت کردند

سرگرد نگارنده را این گونه توصیف می‌کنند: «عبدالله نگارنده، سرگرد بازنشسته و پیرمرد خیلی نازنینی بود. چیزی که به او نمی‌آمد، این بود که یک روز سرگرد بوده باشد! همیشه من تعجب می‌کردم و می‌گفتم شما که سرگرد بودی، چه کار می‌کردی؟» مرد بسیار لطیفی بود. خانه او مرکز انجمن ادبی فردوسی بود. فقط انجمن فردوسی نبود که با توفیق آیت‌الله خامنه‌ای در آن شرکت می‌کرده است: «در منزل مرحوم فرخ در مشهد، انجمن ادبی‌ای بود که روزهای جمعه تشکیل می‌شد و من تا هنگامی که در مشهد بودم، روزهای جمعه در این انجمن شرکت می‌کردم. در آن مجموعه ادبی یکی، دو شاعر برجسته افغانستانی هم شرکت می‌کردند.» اساتید مشهور ادبیات و تاریخ دانشگاه مشهد نظیر

است و در این دیدارها از نزدیک دیدم وقتی تعدادی هنرمند که معمولاً نظم‌پذیر نیستند در جلسه حضور دارند، ایشان خیلی بهتر از مسئولان جلسه، آن را اداره می‌کنند. ایشان خیلی خوب فضا را تلطیف می‌کنند و گل‌بلخند را بر چهره همه می‌نشانند.» اگر بگوییم دیدارهای نیمه‌رمضان جزء خاص‌ترین دیدارهایی است که در حسینه امام‌خمینی(ره) اتفاق می‌افتد، گراف نگفته‌ایم. دیداری خاص و شیرین که سال‌ها است برگزار می‌شود. سابقه این دیدار به سال‌ها قبل برمی‌گردد، سال‌های قبل از انقلاب که رهبر انقلاب در محافل ادبی در مشهد و تهران با حضور شعرای صاحب‌نام شرکت می‌کردند، که از اولین آنها انجمن ادبی فردوسی بود. این محفل ادبی را سال ۱۳۲۵ آقای نگارنده پایه‌گذاری کرده بود. آیت‌الله خامنه‌ای، شخصیت

عاطفه جعفری
خبرنگار گروه فرهنگ

«مهم‌ترین خاطره‌ام از این دیدار شعری است که با موضوع ضدتکفیری و مدافعان حرم خواندم. اولین بار بود که شعری در این فضا خوانده می‌شد و استقبال حضرت‌آقا بسیار گرمانه بود. اما از جنبه عمومی سرعت انتقال ذهنی و هوش و زیرکی فوق‌العاده بی‌نظیر ایشان است که درقبال اشعار و مضامین کاملاً آگاهانه، حکیمانه و خردمندانه موضع‌گیری می‌کنند. یکی از ده‌ها دلیل علاقه‌مندی من به حضرت‌آقا این موضوع

اشعار ماندگار

که او حکایت یک روح در هزار تن است
قرار نیست معمای میهمی باشد
کمی شبیه شما و کمی شبیه من است
کسی که کار جهان لنگ می‌زند بی‌او
فرشته نیست، پری نیست، حور نیست، زن است!

سیدعین‌الحسن شاعر هندوستانی که دوبار در این دیدار حضور داشته است شعری را در این دیدار خواند که بسیار مورد توجه قرار گرفت و در کشورهای فارسی‌زبان هم شعرخوانی و منتشر شد.
در بخشی از شعر او که با مضمون عاشقانه سروده شده، آمده است:

تو را همیشه به عهد شباب می‌بینم
به هر سوال، هزاران جواب می‌بینم
هنوز عطر تو در شیشه‌های سربسته است
هنوز نیم جهان را به خواب می‌بینم
گذشت عمر شریف‌ت ز چارده‌صد سال
چه عطر تازه که در این کتاب می‌بینم
می‌طهور به دل‌های تشنه ریخته‌ای
چه جوششی‌ست که در این شراب می‌بینم
تو مثل ماه شب چارده درخشانی
فدایی تو هزاران شهاب می‌بینم
فریب کرمک شب‌تاب را نخواهم خورد
که ظلم را همه در اضطراب می‌بینم

ناصر فیض، شاعر شناخته‌شده ایرانی که بارها در این جلسات شرکت کرده است، یک‌بار شعر طنزی را خواند که بسیار مورد توجه قرار گرفت، مخصوصاً آن مصرع که می‌گفت: «باید برادران زخم را عوض کنم...» و با این مطلع شروع می‌شد:

باید که شیوه‌ی سخنم را عوض کنم
شد، شد، اگر نشد، دهنم را عوض کنم
گاهی برای خواندن یک شعر لازم است
روزی سه‌بار انجمنم را عوض کنم
از هر سه انجمن که در آن شعر خوانده‌ام
آنگه مسیر آمدنم را عوض کنم
در راه اگر به خانه‌ی یک دوست سر زدم
این‌بار شکل در زدنم را عوض کنم
وقتی چمن رسیده به اینجای شعر من
باید که قیچی چمنم را عوض کنم
پیراهنی به غیر غزل نیست در برم
گفتی که جامه‌ی کهنم را عوض کنم

در این جلسات اشعار زیادی طی این سال‌ها خوانده شده‌اند که اکثر آنها هم ماندگار شده‌اند.

قادر طهماسبی (فرید)، شاعری که سال گذشته در جشنواره شعر فجر از او تقدیر شد در سال ۱۳۹۸ شعری را در این دیدار خواند که رهبری بعد از خواندن این شعر گفتند: «آفرین. طیب‌الله انفاسکم، خیلی خیلی خوب. مثل همیشه. هر وقت شعر می‌خواند انسان احساس می‌کند رتبه‌ای بالایی از شعر را انصافاً دارد ایشان عرضه می‌کند.»

بخشی از این شعر این بود:
یک بغل گل بود و در دامن آغوشم نریخت
یک قلدق می‌بود و در پیمانه‌ی هوشم نریخت
مجمری نور و حرارت آن حریق ارغوان
در فضای سینه‌ی تاریک و مه‌پوشم نریخت
باغبان وصل را نازم که در اوج عطش
آب در گلدان از خاطر فراموشم نریخت
حافظا رقتی و در این سال‌ها شعری زلال
انگبین خلصه‌ای در جامت هوشم نریخت
انتظارم کشت و گلبلانگ به خون آغشته‌ای
طرح سیلی تازه با فریاد جاوشم نریخت
سال‌ها بگذشت و در میخانه‌ی متروک درد
خون گرم شیونی در لاله‌ی گوشم نریخت
دوش گفتم ساقیا امشب چه داری، گفت زهر
گفتمش کج کن قدح را، دید می‌نوشم نریخت
شب گذشت و روغن خونا به‌ای بغض خسیس
در چراغ چشم‌های نیمه خاموشم نریخت
قامت بالا بلندی چون شهادت ای دریغ
آبشاری بود و در مرداب آغوشم نریخت

مژگان عباس‌سلو شاعری که در سال ۱۳۸۸ در این دیدار حضور داشت، دوغزل درباره زنان و مظلومیت آنها می‌خواند که آقا هم خوش‌شان می‌آید و می‌گویند: «به انصاف درباره زنان حرف زده‌اند. برخلاف بعضی که خیال می‌کنند برای دفاع از زن باید به سراغ گرایش‌های فمینیستی رفت، بلکه باید از لطافت و علو زن گفت. شبیه باد همیشه غریب و بی‌وطن است.»

بخشی از شعر او که در فضای مجازی هم بسیار چرخید این بود:
چقدر خسته و تنها، چقدر مثل من است
کتاب قصه پر از شرح بی‌وفایی اوست
اگرچه او همه‌ی عمر فکر ما شدن است
چه فرق می‌کند عدرا و لیلی و شیرین؟

راز ماندگاری جلسات شعر

عباسعلی براتی‌پور که ۱۳ سال سابقه اجرای این دیدار را برعهده داشته است، درباره راز ماندگاری این جلسات در گفت‌وگویی که با او داشتیم، می‌گوید: «از ماندگاری این جلسه این است که شعر در حضور رهبر انقلاب شعر می‌خواندند و این تشویق زیادی برای شعر بود. آنجا اگر هم صحبت و نقدی می‌شد، خیلی جالب و محترمانه برخورد می‌شد. ایشان همیشه اجازه می‌دادند که اگر شخصی صحبتی دارد، بیان کند و تاکید داشتند که حتما نباید من صحبت کنم. آزادی وجود داشت. تشرف در حضور حضرت‌آقا عنایتی بود و خود آقا شاعر و شعرشناس و نکته‌سنج هستند. آقا این جلسه را مخصوص شعر قرار داده‌اند و راجع به مسائل

اگر با شاعرانی که در این دیدارها شرکت کرده‌اند، صحبت کنید همگی معتقدند این دیدار به‌خاطر علاقه‌ای که آیت‌الله خامنه‌ای به شعر و شاعری دارند، ادامه پیدا کرده است. این دیدار بیش از آنکه به یک شب شعر ختم شود، نشان‌دهنده نوع نگاه ایشان به شعر به‌عنوان یک ابزار فرهنگی و تمدن‌ساز است؛ نگاهی که از بینشی تاریخی سرچشمه گرفته است. در روزگاری که اقبال همگان به‌سمت هنرهای تصویری است و هر روز هم بیشتر می‌شود و هنر مکتوبی مانند شعر جای خود را کم‌کم از دست می‌دهد. آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر انقلاب از آن بسا عنوان «ثروت ملی» یاد می‌کنند؛ ثروتی که باید هر روز بر آن افزوده شود.

معرفی شاعران جدید

به شاعران می‌گوید: «شاعران جوان و شهرستانی پشت‌وپناه بالایی ندارند اما با انگیزه و اشتیاق حضور می‌یابند و رهبر انقلاب آنها را تشویق می‌کنند. هستند کسانی که در شهرستان خودشان، برای رئیس اداره ارشاد غریبه باشند اما رهبر انقلاب آنها را می‌شناسند. مثلاً در جلسه سال گذشته مهدی جهاندار شعری را گفته بود و بسیاری آن را نشنیده بودند. رهبر انقلاب فرمودند شعری که سرودید بسیار زیبا بود. بعضی

بسیاری معتقدند که این جلسه باعث معرفی شاعران جدید به جامعه ادبی شده است، برگزاری این جلسات در سال‌های گذشته و توجه رسانه‌ها به این رویداد فرهنگی سبب شده نوع نگاه مسئولان و جامعه به شعر نیز تغییر کند. بسیاری از شاعرانی که اشعارشان در این سال‌ها بر سر زبان‌هاست کم‌کم وارد لحظات و زمان‌های خاص مردم شده‌اند، از دل همین جلسات معرفی شده‌اند. علیرضا قزو ه شاعر هم درمورد این جلسات و نوع نگاه

حضور شاعران خارجی

این جلسات برای یک آرزو بود. بعد از شرکت او در این جلسات بسیاری از دوستانش در هند و پاکستان ترغیب شده‌اند که به زبان فارسی شعر بگویند تا در محضر رهبر انقلاب شعر بخوانند.» حسین آکین، شاعر ترکیه‌ای که سال ۱۳۹۶ در جلسات نیمه ماه مبارک رمضان حاضر بود، در گفت‌وگویی با تسنیم در این باره می‌گوید: «ما شاعران فرزندان زمانه خود هستیم، اتفاقات منطقه و جهان اطراف خود را می‌بینیم، درک می‌کنیم و به آن واکنش نشان می‌دهیم. در جلسات نیمه‌رمضان انسانیت معنای دیگری می‌یابد. مراسم خوب

حضور شاعرانی از کشورهای منطقه در دهه ۹۰ از دیگر برکات این دیدار است؛ شاعرانی که فارسی‌زبان مادری‌شان نیست، اما جلسات حاضر انگیزه‌ای شده است تا در این حوزه فعالیت کنند. چهره‌های مختلفی در سال‌های گذشته از این طریق به جامعه فارسی‌زبانان معرفی شده‌اند. احمد شهریار، شاعر پاکستانی ازجمله چهره‌هایی است که در سال‌های اخیر به واسطه همین جلسات به جامعه ادبی فارسی‌زبانان معرفی شده است. او درمورد برگزاری این جلسات می‌گوید: «سال‌ها برگزاری این جلسات را از طریق رسانه‌ها در پاکستان پیگیری کرده‌ام و شرکت در